

2019-11-05

Patrik Sundström
Avdelningen för vård och omsorg

Nationella samverkansgruppen för
strukturerad vårdinformation

Styrande principer och arbetssätt för effektivare informationsförsörjning mellan vårdinformationssystem och Nationella Kvalitetsregister

Rapportering av uppgifter till Nationella Kvalitetsregister sker inte på ett tillräckligt resurseffektivt sätt idag. Många gånger handlar det om manuell rapportering, där uppgifter först dokumenteras i vårdinformationssystemen och sedan i det aktuella kvalitetsregistret. Det behövs en tydligare nationellt gemensam styrning samt en ökad genomförandekapacitet såväl hos Nationella Kvalitetsregister som hos vårdgivare.

Inriktningsbeslut

Samverkansgruppen för strukturerad vårdinformation beslutar

- **att** informationsförsörjning mellan regioners vårdinformationssystem och de Nationella Kvalitetsregistren ska ske via den nationellt gemensamma infrastrukturen och den av Inera framtagna tjänsten – Informationsutlämning till Nationella Kvalitetsregister.
- **att** etablera en nationell arbetsgrupp, NAG, som ska stödja och ensa de Nationella Kvalitetsregistrens informatikarbete samt utgöra samarbetspartner till vårdgivarna, i syfte att uppnå koordinerade insatser mellan vårdgivare och kvalitetsregister.

Kommentar till inriktningsbeslut

Nationella samverkansgruppen ser att gemensamt överenskomna principer som möts av nationell infrastruktur med tillhörande tjänster är förutsättningar för att informationsförsörjningen till Nationella Kvalitetsregister ska kunna effektiviseras.

Samverkansgruppen konstaterar samtidigt att ett framgångsrikt arbete för att effektuera ovanstående principer förutsätter att anslutning och användning av de nationella tjänsterna kan ske på ett ändamålsenligt sätt, samt att eventuella behov av vidareutveckling kan hanteras skyndsamt av Inera AB.

Vidare noteras positivt att det pågår ett arbete för att successivt bygga ett gemensamt ramverk för strategisk IT-styrning av Nationella Kvalitetsregister, samt ett arbete för att ta fram en operativ handlingsplan för att konkretisera hur ovanstående principer och arbetssätt ska kunna effektueras.

Därutöver konstatera att det i undantagsfall kan finnas enstaka register som, efter särskilt ställningstagande, inte i närtid bedöms vara ändamålsenliga att informationsförsörja via den nationella infrastrukturen och dess tjänster. Nationella samverkansgruppen menar att process och bedömningskriterier för sådana ställningstaganden behöver konkretiseras i ovan nämnda ramverk för strategisk IT-styrning av Nationella Kvalitetsregister. Utgångspunkten bör dock vara att successivt utveckla både register och integrationsmöjligheter i en senare fas för att då kunna ansluta också dessa register.

Den nationella arbetsgruppen, NAG, kommer inledningsvis att utgöras av redan befintlig resursfunktion för informatik i Nationella Kvalitetsregister. SKL återkommer med förslag på hur arbetsgruppen långsiktigt ska organiseras och bemannas. En förutsättning är att finansiering säkras.

Kort bakgrund

De senaste åren har satsningar genomförts för att minska dubbeldokumentationen och öka den automatiska överföringen av uppgifter, bl.a. genom framtagandet av nationella tjänster och inrättandet av en nationell informatikfunktion med uppdrag att stödja de Nationella Kvalitetsregistrens följsamhet till nationellt fackspråk och nationell informationsstruktur vid framtagandet av informationsspecifikationer. Detta har dock inte fått något större genomslag på bredden. Därutöver finns exempel på regioner som har automatiserat rapporteringen till vissa register genom att använda så kallade proprietära lösningar/direktintegrationer. Ett sådant tillvägagångssätt är däremot inte långsiktigt hållbart eller resurseffektivt förvaltningsmässigt.

Det finns nu ett behov dels av att tydliggöra vilka principer som ska vara gällande för informationsförsörjningen till Nationella Kvalitetsregister, dels av att kraftsamla med gemensamma ansträngningar för att öka framdriften i arbetet. En mer automatiserad informationsöverföring har en stor potential att frigöra resurser, förbättra medarbetarens arbetsmiljö och bidra till bättre datakvalitet.

En granskningsrapport¹ har tagits fram av en extern part i syfte att ge en rekommendation om de Nationella Kvalitetsregistrens informationsförsörjning. Rapportens övergripande slutsats är att informationsförsörjning till de Nationella Kvalitetsregistren bör ske via de nationella tjänsterna och genom den nationella tjänsteplattformen.

Vid framtagandet av rapporten har ett flertal aktörer såväl från regioner som från Nationella Kvalitetsregister intervjuats. Den sammantagna bilden är att man ställer sig bakom den slutsats och rekommendation som lämnas i rapporten. Vidare har regionernas Arkitekturråd tagit del av materialet och utgjort remissinstans. Även Arkitekturrådet förordar att informationsförsörjning mellan vårdinformationssystem

¹ Bilaga 1, Rapport SKL – Granskning av kvalitetsregisters integrationslösningar Ver 1.0

och de Nationella Kvalitetsregistren ska ske via den nationella tjänsteplattformen med tillhörande tjänster.

Mot den bakgrunden föreslås Samverkansgruppen för strukturerad vårdinformation besluta om att informationsförsörjning mellan regioners vårdinformationssystem och de Nationella Kvalitetsregistren ska ske via den nationellt gemensamma infrastrukturen och den av Inera framtagna tjänsten – Informationsutlämning till Nationella Kvalitetsregister. Beslutet kommer att åtföljas av en operativ handlingsplan som närmare beskriver förutsättningarna för hur detta ska kunna effektueras.

Tjänsten – Informationsutlämning till Nationella Kvalitetsregister

Inera har tagit fram en tjänst - Informationsutlämning till Nationella Kvalitetsregister. Tjänsten, som tillgängliggörs inom kort, hanterar flera integrationsmönster. Det ena enligt gemensam central sammanställande hantering och den andra där sammanställning av vårddata sker lokalt i respektive registerplattform. Både dessa integrationsmönster följer ovanstående styrande principer i syfte att minska uppgiftslämnarbördan för vårdgivare.

Etablerandet av nationell arbetsgrupp (NAG)

Viktiga förutsättningar för att effektivisera informationsförsörjningen till Nationella Kvalitetsregister är dels att uppnå enhetlighet i metoder och arbetssätt vid framtagning och förvaltning av de Nationella Kvalitetsregistrens informationsspecifikationer, dels att uppnå följsamhet mot nationella riktlinjer och nationellt fackspråk.

För vårdgivarsidan handlar mycket om att tillgängliggöra vårdinformation via de nationella tjänstekontrakten för att på så sätt möjliggöra en ökad grad av automatiserad informationsförsörjning till Nationella Kvalitetsregister.

I syfte att stödja registren med att anpassa begrepp och termer har det under de senaste åren funnits en resursfunktion för informatik inom ramen för SKL:s arbete med Nationella Kvalitetsregister. Resursfunktionen vägleder registren och bistår t.ex. med analys av registrens informationsbehov och framtagande av informationsspecifikationer. Registren får därutöver tillgång till interaktiva informationsmodeller och kodverkslistor som stöd i datainsamlingsarbetet och anslutningen till den nationella infrastrukturen.

Det finns nu ett behov av etablera en bättre samordning mellan resursfunktionens arbete för de Nationella Kvalitetsregistren och regionernas arbete med informatik och strukturerad vårdinformation. Ett steg i den riktningen handlar om att införliva resursfunktionen i det regiongemensamma arbetet med strukturerad vårdinformation genom att göra resursfunktionen till en nationell arbetsgrupp (NAG) under Nationella Samverkansgruppen för strukturerad vårdinformation. SKL kommer att återkomma med förslag på hur arbetsgruppen långsiktigt ska organiseras, bemannas och finansieras.

För kännedom till:
Ledningsfunktionen för Nationella Kvalitetsregister
Samverkansgruppen för Nationella Kvalitetsregister
Regionernas Arkitekturråd